

Binnenkijken in Beukbergen

Onbekend monument dit weekeinde open

ZEIST/HUIS TER HEIDE Op beide Open Monumentendagen gaan ook de deuren van Beukbergen open. Het conferentiecentrum staat wat teruggetrokken aan de Amersfoortseweg. Met die weg, de 'Wegh der Weegen', is zijn geschiedenis nauw verbonden. Nico Broeders, secretaris van de naar die weg genoemde stichting, kan enthousiast over de weg en het huis vertellen. Daarna zie je overal om je heen allerlei nieuwe bijzondere details.

„Ik woonde aan de weg en ik was er al heel veel langgereden, maar ik wist helemaal niet wat een bijzondere geschiedenis deze weg tussen Amersfoort en Landgoed Vollenhoven op de grens van Zeist en De Bilt heeft,” vertelt Broeders in een van de recent fraai gerestaureerde ruimtes in Beukbergen. „Via de Open Monumentendagen ben ik er bij betrokken geraakt. Hoe meer je erover weet, hoe enthousiaster je wordt!”

Landgoed Beukbergen dateert uit het midden van de 17e eeuw. Het is een van de drie buitenplaatsen die tot stand zijn gekomen bij de ontwikkeling van de Wegh der Weegen. „Dat was een kaarsrechte, elf kilometer lange weg van Amersfoort naar Utrecht. Het initiatief kwam van de stad Amersfoort, rijk geworden door de tabak, die een betere verbinding met Utrecht tot stand wilde brengen. Het ontwerp is gemaakt door architect Jacob van Campen, die ook het Paleis op de Dam in Amsterdam heeft ontworpen.” De weg was volstrekt uniek. Nergens had je in die tijd zulke

■ Nico Broeders voor de imposante Ingang van Beukbergen, die zich aan de zijkant van het gebouw bevindt.

lange, rechte wegen. „Je moet je voorstellen dat de omgeving toen bestond uit kale zandgrond. Daar kwam een brede weg met drie rijen eikenbomen aan beide kanten.” De aanleg was een kostbare zaak en daarom bedachten de Staten van Utrecht (de provincie, die opdrachtgever) een plan met een dubbel voordeel. De grond rondom de weg werd verdeeld in 24 vakken van 100 roede (367 meter) breed en diep. Die vakken werden gratis weggeven, maar de eigenaar moest op zijn stuk grond de weg, die middendoor de vakken liep, zelf aanleggen en onderhouden, en er een buitenplaats

aanleggen. Wie er zelf ging wonen, kreeg er nog eens drie keer zoveel grond bij. „Daarmee hoopte men de rijke Amsterdammers te lokken.”

„Door het rampjaar 1672 kwam dat plan nooit echt van de grond. Er zijn maar drie buitenplaatsen gekomen. Beukbergen is er een van. Het huidige huis is het derde op deze plek. In de kelder zijn nog restanten te zien van de vorige huizen. Het huis is in 1910 gebouwd door Baron Sloet van Oldruitenborgh. In de oorlogsjaren is de familie door de bezetters weggejaagd en na de oorlog wilden ze er niet meer terugkeren. Toen is het in gebruik genomen als vor-

mingscentrum voor Defensie. Het is nu een zelfstandig conferentieoord waar Defensie nog veel komt.”

Op beide Open Monumentendagen (zaterdag 10 en zondag 11 september) kun je tussen 11.00 en 16.00 uur een kijkje nemen in een aantal interessante ruimtes van Beukbergen. Vrijwilligers van de Wegh der Weegen vertellen over de weg, de Dutch Defence Store en stichting Legerplaats Soesterberg geven informatie over hun activiteiten en in de kapel van het landgoed exposeert de Zeister kunstenaar Toos van Poppel. Meer informatie is te vinden op openmonumentendag.nl/zeist